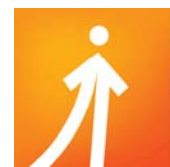

2011

(Nie)dopasowanie na polskim rynku pracy

Bilans Kapitału Ludzkiego

dr Marcin Kocór
dr Barbara Worek

Kraków, 17 czerwca 2011

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Agenda

- O badaniu
- Jakich pracowników poszukują pracodawcy?
- Bilans podaży i popytu pracowników
- Niedobory / Luki kompetencyjne
- Źródła niedopasowań i mechanizmy dostosowawcze
  - Szkolnictwo ponadgimnazjalne
  - Szkolnictwo wyższe
  - Kształcenie pozaszkolne

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

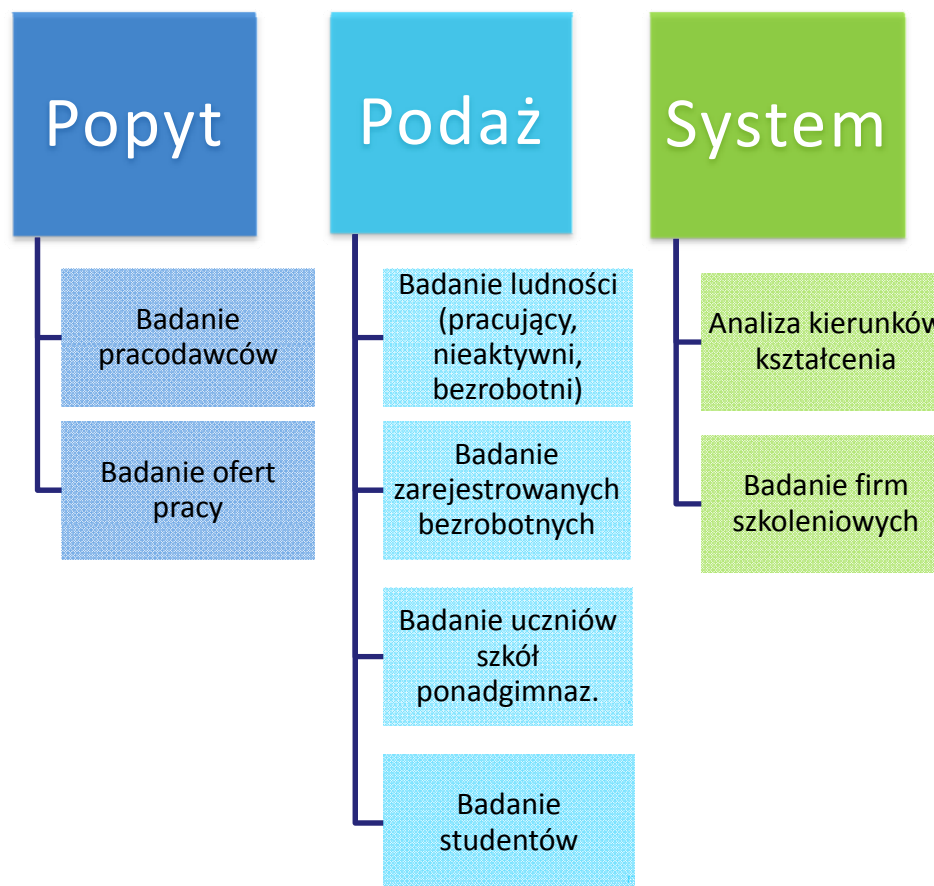
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Moduły badawcze

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Harmonogram badań

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Potrzeby zatrudnieniowe pracodawców

- W trzecim kwartale jedynie co piąty pracodawca Małopolski chciał zatrudnić nowych pracowników (17%).
- Najbardziej poszukiwani byli pracownicy w trzech grupach zawodów:
  - specjaliści (lekarze medycyny rodzinnej, programiści aplikacji, specjaliści ds. marketingu i handlu)
  - robotnicy wykwalifikowani (magazynierzy, operatorzy wózków, robotnicy budowlani – różne zawody)
  - pracownicy usług (fryzjerzy, sprzedawcy – szczególnie w branży przemysłowej)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

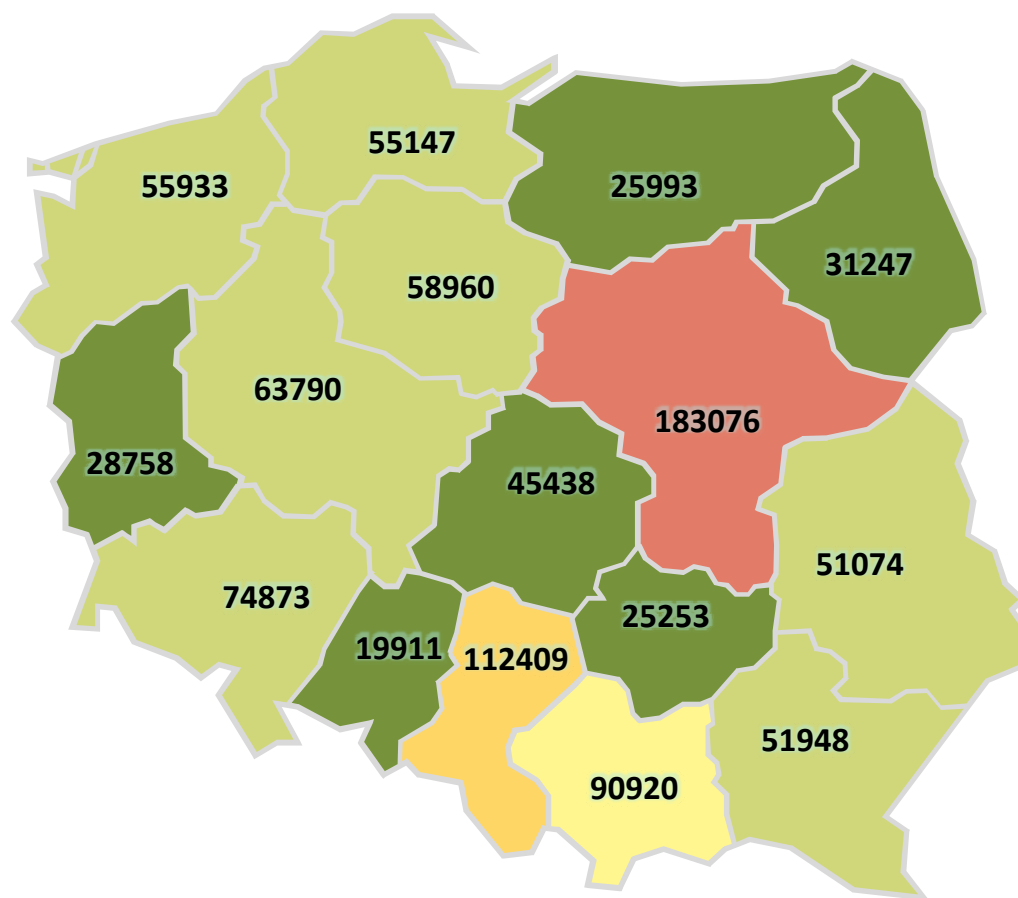

Bilans Kapitału Ludzkiego

Potrzeby zatrudnieniowe pracodawców

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Bilans podaży i popytu pracowników

	CEN	PD	WS	PN-Z	PD-Z	PN	Ogół.
Specjaliści ds. zdrowia	-4,3	-13,0	-0,4	-6,1	-8,5	-3,1	-6,3
Specjaliści nauczania i wychowania	2,3	2,0	2,3	1,2	1,0	1,0	1,7
Średni pers. nauk fiz., chem. i tech.	2,3	4,7	2,7	1,1	1,7	-0,7	2,3
Średni pers. ds. biznesu i administracji	4,0	0,3	2,3	-10,8	-6,6	-1,0	-1,1
Sekretarki, oper. urz. biur. i pokrewni	4,5	2,4	6,4	6,8	9,1	3,8	4,9
Pracownicy usług osobistych	0,3	1,5	5,3	5,0	-2,2	3,3	2,3
Sprzedawcy i pokrewni	2,0	11,1	-0,5	9,9	4,9	7,8	6,0
Robotnicy bud. i pokr. (bez elektryków)	-6,4	-3,9	-11,2	-3,9	-4,6	-6,2	-5,8
Robotnicy (prz. spoż., drzew., tekstyl.)	0,1	-11,9	1,1	3,5	4,3	2,0	-1,7
Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,2	-0,9	-8,4	-3,6	-2,0	-10,7	-3,1
Robotnicy w górn., przem., bud., transp.	2,8	8,0	5,3	4,8	8,1	4,3	5,4

Wartości ujemne oznaczają niedobory pracowników a dodatnie nadpodaż pracowników.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Potrzeby zatrudnieniowe pracodawców

Najbardziej poszukiwani byli pracownicy w trzech grupach zawodów :

- Robotnicy wykwalifikowani (40% poszukujących pracodawców)
kierowcy samochodów ciężarowych, murarze, monterzy instalacji sanitarnych, spawacze, operatorzy obrabiarek numerycznych, piekarze czy stolarze
- Specjaliści (40% poszukujących pracodawców)
ds. sprzedaży, pielęgniarki, farmaceutów, architekci, geodeci, inżynierowie elektrycy, programiści aplikacji, adwokaci, lektorzy j. angielskiego, nauczyciele przedszkolni
- Pracownicy usług (20% poszukujących pracodawców)
sprzedawcy, kucharze kelnerzy i fryzjerzy, pracownicy call center

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Problemy ze znalezieniem pracowników

	Procent	N. pop.	N. nieważ.
Kierowcy i operatorzy pojazdów	15%	52760	210
Robotnicy bud. i pokr. (bez elektryków)	12%	42311	182
Średni pers. ds. biznesu i administracji	10%	34822	174
Sprzedawcy i pokrewni	9%	33217	168
Robotnicy obróbki metali, mechanicy	8%	27560	266
Specjaliści do spraw zdrowia	8%	29444	215
Pracownicy usług osobistych	6%	23025	79
Robotnicy (prz. spoż., drzew., tekstyl.)	5%	16517	199
Specjaliści ds. ekonom. i zarządzania	5%	17120	159
Specjaliści nauk fiz., matem. i techn.	5%	17104	151
Specjaliści ds. technologii inf.-kom.	5%	17068	65
Elektrycy i elektronicy	4%	14544	116
Sekretarki i oper. urz. biur.	3%	11728	27
Średni pers. nauk fiz., chem. i tech.	2%	8612	104
Specjaliści nauczania i wychowania	2%	8645	104
Pracownicy ds. fin.-stat. i ewidencji mater.	2%	7151	37
Pracownicy obsługi klienta	2%	5575	27
Specjaliści z prawa, dziedzin społ. i kultury	2%	7304	27
Średni personel do spraw zdrowia	2%	5624	17
Monterzy	2%	6116	9

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Problemy ze znalezieniem pracowników

Problemy ze znalezieniem odpowiednich pracowników wynikały z:

- nie spełnienia stawianych wymagań – głównie w zakresie braków kompetencji i kwalifikacji (uznało tak 75% pracodawców nie mogących znaleźć pracowników)
- braku osób do pracy w danym zawodzie – problem w przypadku specjalistów do spraw zdrowia (70% pracodawców szukających takich pracowników doświadczyła tego problemu)
- kandydaci mają zbyt wysokie oczekiwania finansowe – problem pojawił się w przypadku specjalistów nauczania i wychowania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Niedobory kompetencyjne

Niedobory kompetencyjne = brak jest osób posiadających określone kompetencje.

	KOG	SAM	ART	FIZ	INT	DYS	TCH	KOM	MAT	ZAW	JEZ	KWA	N
Specjaliści nauk fiz., mat. i tech.	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	12%	0%	63%	1%	28%	38
Specjaliści do spraw zdrowia	0%	0%	0%	0%	15%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	82%	17
Specjaliści nauczania i wych.	0%	48%	48%	0%	48%	48%	0%	0%	0%	2%	0%	2%	17
Specjaliści ds ekon. i zarządzania	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	86%	1%	12%	55
Specjaliści ds techn inf-komunik.	0%	0%	0%	8%	1%	0%	0%	37%	0%	55%	0%	8%	26
Średni pers. nauk fiz/chem/ tech.	35%	35%	0%	35%	0%	0%	0%	11%	0%	99%	0%	34%	20
Średni pers. ds biznesu i adm.	0%	15%	14%	0%	21%	5%	0%	0%	14%	47%	15%	0%	44
Pracownicy usług osobistych	11%	29%	0%	0%	29%	0%	0%	0%	0%	83%	0%	0%	27
Sprzedawcy i pokrewni	29%	17%	0%	0%	36%	6%	0%	6%	20%	48%	0%	0%	46
Rob. bud. i pokr. (bez elektr.)	0%	27%	0%	18%	4%	0%	5%	0%	0%	50%	0%	0%	44
Rob. obr. metali, mech. i pokr.	0%	11%	0%	0%	0%	26%	28%	0%	0%	44%	26%	1%	67
Elektrycy i elektronicy	0%	0%	0%	0%	31%	0%	16%	11%	0%	34%	0%	8%	25
Rob. (prz. spoż., drzew., tekstyl.)	1%	34%	0%	1%	0%	0%	1%	0%	0%	65%	0%	15%	67
Kierowcy i operatorzy pojazdów	28%	65%	0%	20%	0%	0%	0%	0%	0%	47%	0%	8%	21
Ogółem	6%	18%	3%	6%	15%	4%	4%	8%	3%	47%	6%	11%	612

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Luki kompetencyjne

Luki kompetencyjne = różnice w poziomie wymaganych i posiadanych kompetencji.

	INT	SAM	DYS	KOG	FIZ	KOM	MAT	KIE	BIU	TCH	ART
Wyżsi urzędnicy i kierownicy	-0,2	-0,1	0,2	-0,1	1,1	0,2	-0,2	-0,3	1,0	0,4	0,8
Specjaliści	0,2	-0,1	0,7	0,2	1,6	0,3	0,8	1,1	1,1	0,9	1,1
Technicy i inny średni personel	-0,1	-0,4	0,4	0,1	1,3	0,2	0,5	1,0	0,6	1,1	0,9
Pracownicy biurowi	0,2	-0,3	0,7	0,7	1,4	0,3	0,4	1,6	0,6	0,9	1,4
Pracownicy usług i sprzedawcy	-0,2	-0,2	0,5	0,2	0,8	0,2	0,5	0,7	0,8	0,8	0,4
Robotnicy przem. i rzemieślnicy	0,3	-0,4	0,5	0,1	0,0	0,5	0,4	0,6	1,0	0,5	0,5
Operatorzy i monterzy	0,2	-0,3	0,2	0,4	0,4	1,2	0,7	0,9	1,0	0,6	0,8
Pracownicy przy pracach prostych	0,2	-0,7	-0,5	-0,5	-0,5	0,5	0,2	0,3	0,5	0,6	0,8
Ogółem	0,0	-0,4	0,4	0,0	0,7	0,2	0,4	0,7	0,8	0,6	0,8

Wartości ujemne oznaczają, że samoocena przewyższa wymagania, wartości dodatnie – że wymagania przewyższają samoocenę.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

ŹRÓDŁA NIEDOPASOWAŃ I MECHANIZMY DOSTOSOWAWCZE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

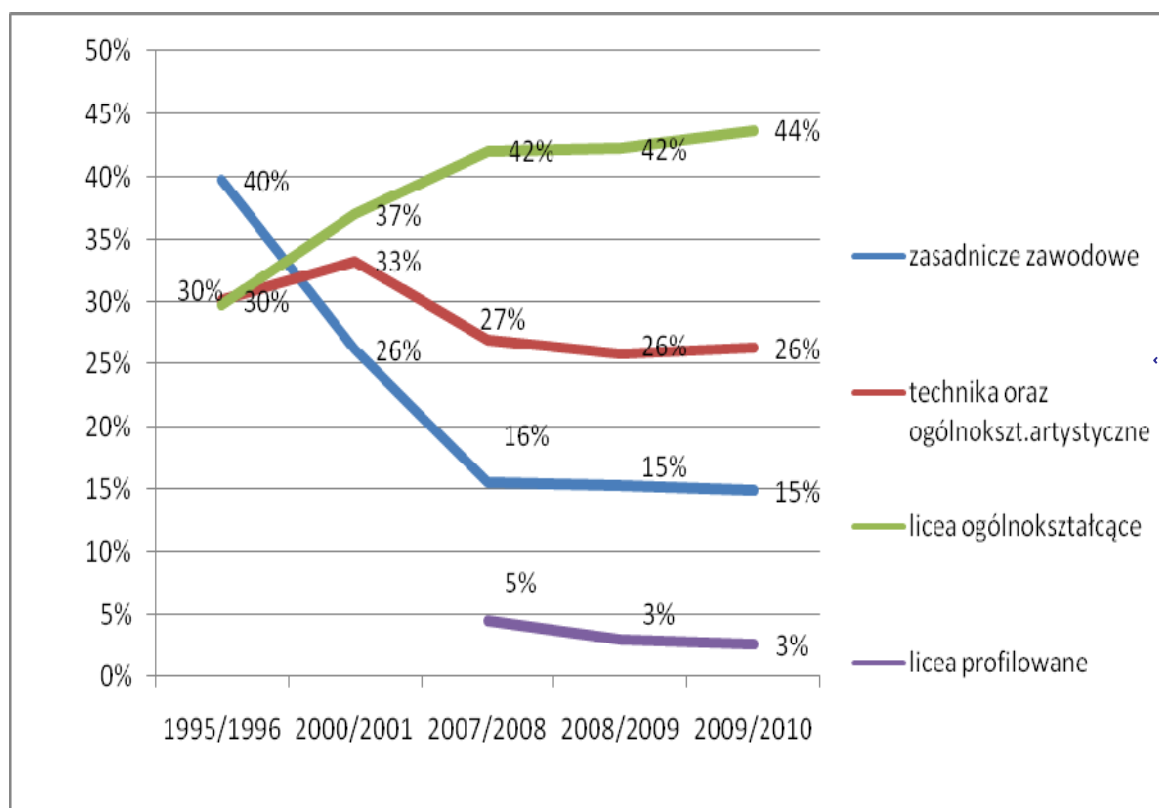
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOLECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Ścieżki edukacyjne na etapie edukacji ponadgimnazjalnej

Niski stopień
realnego
różnicowania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

ZSZ i LO a przygotowanie w zakresie kompetencji ogólnych

	Średnia ocena kompetencji		Różnica między ZSZ a LO > 0,3
	ZSZ	LO	
Wyszukiwanie i analiza informacji oraz wyciąganie wniosków	3,14	3,53	-0,39
Szybkie streszczanie dużej ilości tekstu	2,78	3,13	-0,35
Logiczne myślenie, analiza faktów	3,32	3,7	-0,38
Wykonywanie obliczeń	2,86	3,19	-0,33
Wykonywanie prostych rachunków	3,31	3,87	-0,56
Podstawowa znajomość pakietu typu MS Office	3,24	3,7	-0,46
Wykorzystanie Internetu: przeszukiwanie stron internetowych, obsługa poczty elektronicznej	3,94	4,41	-0,47
Samoorganizacja pracy i przejawianie inicjatywy, (rozplanowanie i terminowa realizacja działań, skuteczność w dążeniu do celu)	3,44	3,75	-0,31
Przedsiębiorczość i przejawianie inicjatywy	3,14	3,49	-0,35
Kreatywność (bycie innowacyjnym, wymyślanie nowych rozwiązań)	3,34	3,73	-0,39
Organizowanie i prowadzenie prac biurowych	2,79	3,22	-0,43

Bilans Kapitału Ludzkiego

Luki kwalifikacyjne i kompetencyjne będące efektem niedopasowania podaży do popytu na rynku pracy

- Zagrożenie wystąpienia luki kwalifikacyjnej w grupie zawodów robotniczych i rzemieślniczych (w szczególności w zakresie robotników budowlanych)
- Niedopasowanie podaży i popytu o charakterze kompetencyjnym w zakresie zawodów:
  - Robotniczych
  - Średniego personelu
  - Pracowników usług i sprzedawców

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

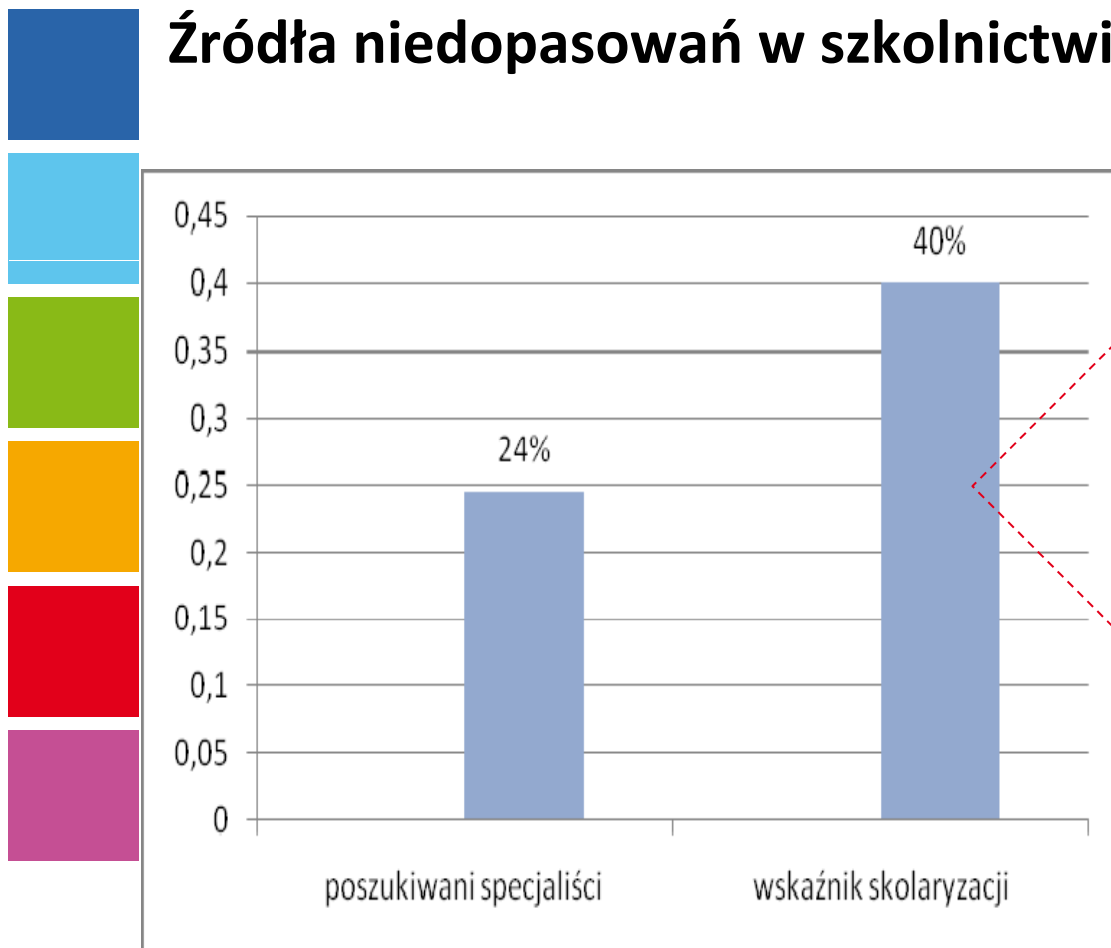
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Źródła niedopasowań w szkolnictwie wyższym

Rozbudowanie segmentu kierunków społecznych, humanistycznych i pedagogicznych (masowość kształcenia w tym obszarze) i równoczesny niedobór absolwentów niektórych kierunków technicznych i zdrowia

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Niedobory kwalifikacyjne i kompetencyjne w zakresie zawodów specjalistycznych

Grupa zawodowa	Praktycznie nikt nie odpowiedział na ofertę	Kandydaci nie spełniali oczekiwań	Kandydatom nie odpowiadały warunki
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	8%	76%	16%
Specjaliści do spraw zdrowia	70%	16%	14%
Specjaliści nauczania i wychowania	7%	59%	34%
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0%	99%	1%
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	12%	88%	0%
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	23%	76%	1%

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

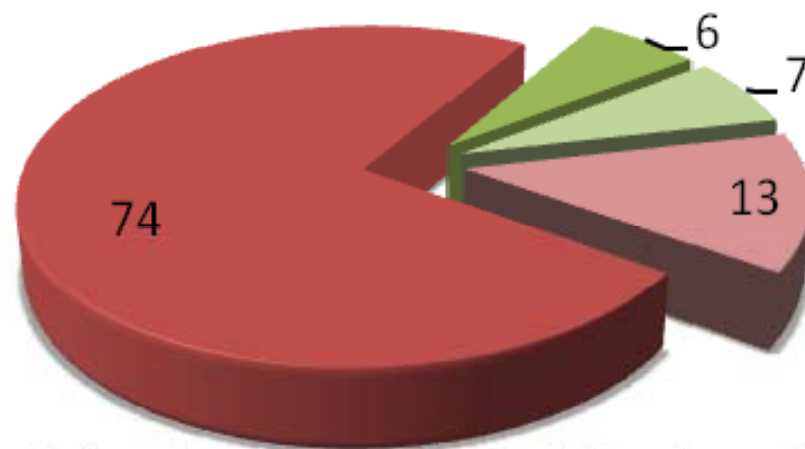

Bilans Kapitału Ludzkiego

Kształcenie pozaszkolne: mechanizm dostosowań

Brakujące ogniwo systemu edukacyjnego w Polsce

dokończyc

nie kontynuujc

chce w przyszłości

nie dokończyc

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Niedopasowanie pomiędzy potrzebami szkoleniowymi a tematyką oferowanych i prowadzonych szkoleń

Jakich kompetencji brakuje pracownikom?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Niedopasowanie pomiędzy potrzebami szkoleniowymi a tematyką oferowanych i prowadzonych szkoleń

Jakie szkolenia i kursy są najczęściej oferowane?

- Szkolenia i kursy podstawowe, często obligatoryjne
- Rozwijanie kompetencji ogólnych (głównie języki obce i informatyka)
- Szkolenia i kursy zawodowe, przede wszystkim budownictwo i przemysł
- Szkolenia i kursy związane z handlem, sektorem usług osobistych, usług czasu wolnego
- Tematyka prawna, rachunkowość, księgowość, pozyskiwanie i rozliczenie funduszy UE
- Zarządzanie przedsiębiorstwem
- Szkolenia i kursy skierowane do sektora edukacji, zdrowia i pomocy społecznej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

W jakich szkoleniach i kursach uczestniczą Polacy?

- Językowe (13%)
- Rozwój osobisty, kompetencje ogólne (13%)
- Budownictwo i przemysł (11%)
- Medycyna, praca socjalna, psychologia (9%)
- Szkolnictwo, edukacja, pedagogika (8%)
- Prawo jazdy, obsługa i naprawa pojazdów (8%)
- Informatyczne (7%)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Prognozowane przez ISz zapotrzebowanie na tematykę szkoleniową w 2011

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

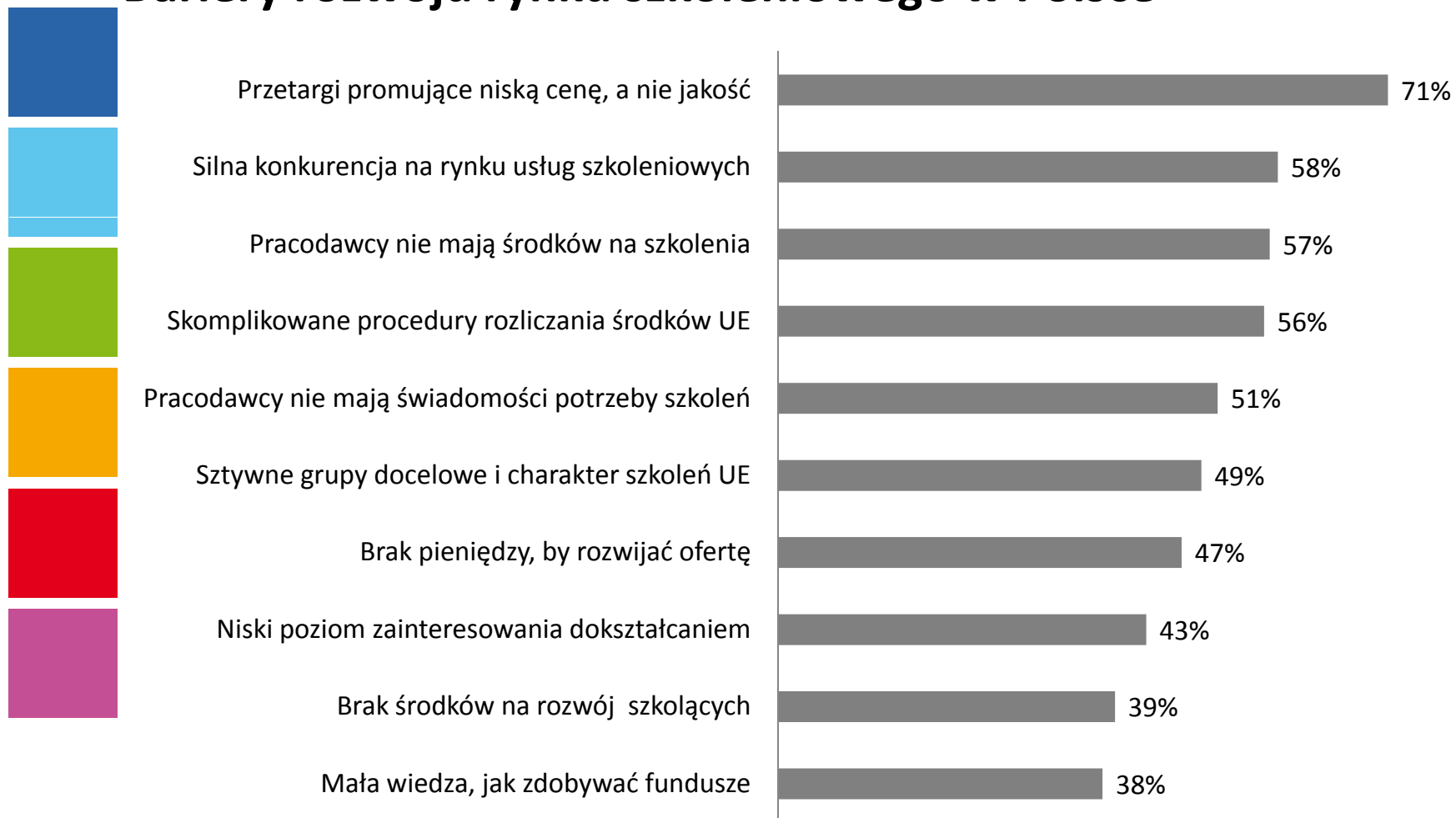
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Bariery rozwoju rynku szkoleniowego w Polsce

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bilans Kapitału Ludzkiego

Dziękujemy za uwagę
Zapraszamy do pytań i
dyskusji...

dr Barbara Worek

b.worek@uj.edu.pl

dr Marcin Kocór

marcin.kocor@uj.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

